

4. søndag i advent d. 22. december 2019

Salmer:

733: Skyerne gråner og løvet falder

77: O kom o kom, Immanuel

Når kulden svøber sig om træer og kviste

86: Hvorledes skal jeg møde

90: Op, glædes alle, glædes nu

80: Tak og ære være Gud

Prædikentekst: Johannesevangeliet 3,25-36

Nu kom Johannes' disciple i diskussion med en jøde om renselse, og de gik hen til Johannes og sagde: »Rabbi, han, som var hos dig på den anden side af Jordan, han, som du har vidnet om, han døber nu selv, og alle kommer til ham.« Johannes svarede: »Et menneske kan ikke tage noget som helst uden at have fået det givet fra himlen. I kan selv bevidne, at jeg sagde: Jeg er ikke Kristus, men jeg er udsendt forud for ham. Den, der har bruden, er brudgom; men brudgommens ven, som står og lytter efter ham, fyldes med glæde, når han hører brudgommen komme. Det er min glæde, og den er nu fuldkommen. Han skal blive større, jeg skal blive mindre. Den, der kommer ovenfra, er over alle; den, der er af jorden, er jordisk og taler jordisk. Den, der kommer fra himlen, er over alle; hvad han har set og hørt, det vidner han om, og ingen tager imod hans vidnesbyrd. Den, der har taget imod hans vidnesbyrd, har dermed bekræftet, at Gud er sanddru; for han, som Gud har udsendt, taler Guds ord; Gud giver jo ikke Ånden efter mål. Faderen elsker Sønnen, og alt har han lagt i hans hånd. Den, der tror på Sønnen, har evigt liv; den, der er ulydig mod Sønnen, skal ikke se livet, men Guds vrede bliver over ham.«

Han skal blive større. Jeg skal blive mindre. Det er ikke så ofte, man hører de ord.

Hvornår hører man politikere sige om en kollega, at han skal mere frem i medierne, og jeg selv blive mindre synlig? Sjældent.

Hvornår hører man virksomhedsejere sige, at den konkurrerende virksomhed skal blive større, og ens egen virksomhed skal blive mindre? Sjældent.

Hvornår hører man mennesker, måske endda kristne sige det? Hvem ønsker selv at blive mindre for

at andre kan blive større? Hvem ønsker helt frivilligt at give plads til andre, så andre kan få mere tid, opmærksomhed og fokus?

Måske er der nogen af os, som godt vil blive lidt mindre. Vi vil gerne være lidt mindre synlige, gemme os lidt mere væk. Vi vil helst ikke ses for meget, stille os alt for meget frem. Vi har måske ikke så meget tiltro til egne evner eller så meget selvværd. Vi trives bedst med at sidde lidt tilbagetrukket til en fest eller til et møde i kirken, forsamlingshuset, missionshuset eller Arena Midt. Vi fører os ikke så meget frem. Vi gør ikke så stort væsen af os.

Det er dog sjældent, at vi samtidig har det helt fint med, at andre så bliver større, fører sig mere frem, får mere opmærksomhed. Vi tænker oftere, at det ville være bedst, hvis alle var som os. Lidt stille og tilbageholdende. Ikke overdrevne i at fortælle, være midtpunkt og få opmærksomhed.

Måske er der andre af os, som absolut ikke vil blive mindre. Vi vil gerne være mere synlige, være mere i fokus, oftere snakke mere og fortælle om alt det, vi ved og kan. Så bliver de andre konkurrenter. Så skal de andre i hvert fald ikke blive større, for så er der jo ikke plads nok til mig. Så er der ikke opmærksomhed nok til mig, og så får jeg ikke den taletid, jeg er berettiget til.

Johannes Døberen siger: Han skal blive større. Jeg skal blive mindre. Vi kan undre os over, hvad der er galt med ham. Er det bare en fortalelse? Den Johannes Døberen, vi ellers kender, han står der i Jordan-floden og opfordrer folk til at bekende deres synder og omvende sig. Han opfordrer dem til at blive mindre og bekende, at de ikke har ret i alt det, de gør. At de har sagt for meget vrøvl og bagtalt for meget. At de har ført sig for meget frem og været overdrevent stolte af det, de har gjort. At de er blevet for store i egne øjne, og slet ikke kan se, at de har brug for Gud, som de små mennesker, de er.

Og vi kan tænke: samtidig vokser han jo selv, den kære Johannes. Mange mennesker kom ud til ham ved floden for at se, hvad han var for en. Mange mennesker lod sig døbe på grund af hans tordentaler. Han var en betydningsfuld figur. Han var noget stort.

Alligevel er Johannes Døberen fuldstændig klar i mælet: Han skal blive større. Jeg skal blive mindre. Johannes siger ordene, da nogle af hans disciple brokker sig til ham: ”Johannes, ham der Jesus, som du tilbragte noget tid med, han døber nu selv og alle kommer hen til ham.” Det er nok en overdrivelse, men sådan føltes det for Johannes Døberens disciple. Alle ville hen til ham den nye

Jesus. Han var det nye hit, den nyeste og mest hippe profet og mirakelmager. Nogle af Johannes Døberens disciple har allerede forladt ham og er begyndt at følge Jesus i stedet. Skal hele Johannes Døberens omvendelsesvirksomhed nu til at gå ned med flaget, blive mindre? Falder det hele fra hinanden?

Johannes afværger deres brok. I stedet taler han klart om, hvem der er hvem: Et menneske kan ikke tage noget som helst uden at have fået det givet fra himlen. Dermed mener han, at mange mennesker kommer til Jesus, fordi han er fra Gud. Jesus er Kristus, den længe ventede Messias og frelser. Det er Johannes Døberen ikke. Han går forud for ham.

Men ligesom brudgommens ven glæder sig på brudgommens vegne over, at brudgommen skal giftes med den smukke brud, så glæder Johannes sig også på Jesu vegne. Brudgommen får bruden. Jesus får i stigende grad opmærksomhed, fokus og disciple. Det gør ikke Johannes misundelig eller smålig, som hans disciple synes at være. Nej, det gør ham glad. Eller som den græske grundtekst egentlig siger: Han glæder sig med glæde. Han glæder sig med glæde. Han smiler ikke bare lidt. Nej, hans ansigt lyser helt op. Øjnene skinner, hans smil går helt op til ørerne. Hans glæde er fuldkommen.

Ligesom brudgommens ven glæder sig over det, der skal til at ske for sin ven, så glæder Johannes sig over det, der skal til at ske med Jesus. Jesus skal blive større. Johannes selv skal blive mindre. Ja, faktisk forsvinder Johannes Døberen helt ud af Johannesevangeliet efter den her passage. Det antydes et par vers tidligere, at alt det her foregår inden Johannes Døberen var sat i fængsel. Den beretning kender vi fra de andre evangelier, men Johannesevangeliet nævner den ikke. Så meget fokus og opmærksomhed får Johannes Døberen ikke. Han får kun lige akkurat nok plads og tid til, at han kan pege på den, der kommer, den, der er større, den, der er værd at tro på og følge i liv og død. Johannes gjorde det selv. Han blev mindre. Han glider ud af historien, bliver glemt, fængslet og til sidst halshugget. Han blev mindre. Jesus blev større.

Den store omvendelsesprædikant fra floden, som virkede så selvbevidst, giver frivilligt pladsen og opmærksomheden fra sig og giver den til Jesus. Johannes Døberen kendte sin plads. Han kendte sin rolle. Han var ydmyg. Når man er ydmyg, kender man netop sin plads, bøjer og underkaster sig for det, der er større, og man spiller den rolle, man skal, gør det, der skal til. Johannes vidste, at han gik

forud for Jesus i tid, men ikke i status. Han vidste, at hans opgave var at bane en vej for Jesus. Når den opgave var overstået, så var hans rolle udfyldt. Så fik han ikke lyst til at blive Jesus, at blive hængende, at holde fast i populariteten og opmærksomheden. Det kunne man ellers sagtens forestille sig. Når man først har smagt popularitet, fået opmærksomhed og anerkendelse, så har man lyst til mere. Så har man brug for et større fix anerkendelse for fortsat at føle sig elsket og noget værd.

Johannes Døberen har hele sit liv været klar over sin rolle. Hans mor Elisabeth fik besøg af Maria, da de begge var gravide og ventede deres sønner, Johannes og Jesus. Lukasevangeliet fortæller, at Johannes sprang i hendes liv, hoppede derinde i den gravide mave, da han hørte, at Maria var gravid med Jesus. Johannes er nok blevet fortalt af sine forældre, at han havde en særlig rolle at spille som forbereder og vejbaner for Jesus. Det har han vidst hele sit liv, derfor kunne han afvise fristelsen til selv at blive større, til selv at vokse, til selv at holde fast i populariteten. Han kunne også afvise fristelsen til i ydmyghed at gøre sig selv til et intet, en person, som intet er værd og ikke har nogen tiltro til sig selv. Johannes var sandt ydmyg, han bøjede sig, spillede sin rolle, men uden at gøre sig selv til et intet. Havde han gjort det, havde han svigtet sin rolle og opgave.

Johannes Døberens ydmyghed blev kombineret med en stor glæde. En glæde over alt det gode, der skete for hans ven Jesus. En glæde over den kæmpestore frelsesplan, som Gud havde gang i med at lade sin søn føde på jorden. Johannes Døberen havde nok set et lidt større glimt end de fleste af, hvad Jesus skulle med sit liv. At Jesus skulle helbrede mennesker, drive dæmoner ud, tale sandhed, lukke dem ind i fællesskabet, som andre holdt ude, afsløre menneskers stolthed og kalde dem til selverkendelse, syndsbevidsthed og tro. At Jesus i sidste ende skulle give sit liv og opstå og det til gavn for alle mennesker. Johannes har set et større eller mindre glimt af det, som ventede Jesus. Og det gjorde ham så glad. Han glædede sig med glæde. Både fordi han selv fik en lille rolle at spille i det, men først og fremmest fordi det var sådan en fantastisk plan, Gud havde gang i.

Johannes kunne bevare fokus og kunne afgive plads og opmærksomhed til Jesus, fordi han havde en ydmyghed, som holdt ham til jorden og til sin rolle og fordi han havde en opløftende glæde over Guds store kærlighed og planer. Det samme kan hjælpe os til at blive mindre på en sund måde og give mere plads til både Jesus og andre mennesker i vores liv. Når vi kender vores plads, vores rolle, hvad, vi skal og hvem vi er, og når vi samtidig har smagt det store, som Gud har gjort i Jesus,

så er det lettere at lade andre få opmærksomhed og fokus. Så er det lettere at lade kendskabet til Jesus vokse i verden og selv kun være en ydmyg hjælper.

Så Johannes fik altså viljen og selvindsigten til at afgive pladsen for Jesus, fordi han kendte sin rolle, han var ydmyg og glædede sig til det store, som Jesus skulle gøre. Derfor kunne han sige: Han skal blive større. Jeg skal blive mindre.

Og så er det oplagt at spørge: Hvordan er Jesus større end Johannes? Eller med andre ord, hvad er det, der gør ham Jesus så stor, at han er værd at fejre her i juletiden, værd at tro på, værd at følge i liv og død?

Johannes Døberen har et klart svar på det spørgsmål. Ham, som Gud har udsendt, taler Guds ord. Derfor er Jesus værd at lytte til. Han er Guds talerør, den eneste kanal hvorigennem vi kan få sande og levende ord fra Gud.

For det andet siger Johannes, at Gud ikke giver Jesus Ånden efter mål. Det lyder måske lidt kryptisk, men det betyder, at Jesus har fået Guds ånd fuldt ud. Profeter og konger i Det Gamle Testamente fik Guds ånd indimellem; den kom til tider over dem og fyldte dem. Johannes døbte Jesus, og da han gjorde det, så han Guds ånd dale ned over Jesus og blive på ham. Jesus har ikke fået en lille smule ånd i nogle minutter, han har fået Ånden fuldt ud, og den blev over ham og i ham resten af hans liv.

For det tredje siger Johannes, at Faderen har lagt alt i Sønnens hånd. Alt. For eksempel glæden. Den glæde, som Johannes blev så smittet og fyldt af. Glæden over alt det, som Gud gør. Den har Gud lagt i Jesu hånd, og den bliver rakt frem til os. En glæde over det her liv, vi har fået givet at leve. En glæde over, alt det, som Jesus har gjort for os. At han døde for vores skyld og synd, at han selv blev så lille, gik helt under og forsvandt, for at vi kunne vokse op igen som tilgivne og elskede børn af Gud.

At han opstod for at give os håb om at blive oprejst igen, når døden en dag har lagt os ned, helt ned i jorden i kister eller urner. På grund af Kristus, på grund af hans tilgivelse og opstandelse, er der håb om, at vi en dag skal leve evigt hos Gud.

Det evige liv får vi ved tro på Sønnen. Der er ingen anden måde. Ingen anden vej. Uden troen på Sønnen skal vi ikke se livet, men Guds vrede bliver over os. Så Gud har altså både givet sin søn glæden, dommen og dermed muligheden for at give det evige liv til dem, som tror på ham.

Så her på fjerde søndag i advent aflægger Johannes et klart Kristus-vidnesbyrd. Hvem er det barn, der fødes i krybben? Det er sønnen. Sønnen af Faderen. Det er ham, der kan give os en glæde, som kan fylde os. Det er ham, som kan give os det evige liv, og samtidig ham, som har magten til at dømme os en dag.

På den måde minder Johannes Døberen os både om adventstidens alvor og forventning om dommedag og retfærdig dom, og samtidig peger han på den store glæde, som Jesus kommer med. At det lille barn i krybben er Guds søn. At han er værd at tilbede. Værd at gøre sig selv mindre for, bøje sig for, tilbede, for han gjorde sig selv lille, ja, gik under for at oprejse os til evigt liv hos Gud. Det er glæden. Det er håbet. Han skal blive større. Vi skal blive mindre.